

No. 48191

—
**Turkey
and
Saudi Arabia**

Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Kingdom of Saudi Arabia concerning the reciprocal promotion and protection of investments. Ankara, 8 August 2006

Entry into force: *5 February 2010 by notification, in accordance with article 12*

Authentic texts: *Arabic, English and Turkish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Turkey, 6 January 2011*

—
**Turquie
et
Arabie saoudite**

Accord entre le Gouvernement de la République turque et le Gouvernement du Royaume d'Arabie saoudite concernant la promotion et la protection réciproques des investissements. Ankara, 8 août 2006

Entrée en vigueur : *5 février 2010 par notification, conformément à l'article 12*

Textes authentiques : *arabe, anglais et turc*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Turquie, 6 janvier 2011*

[TURKISH TEXT – TEXTE TURC]¹

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMA

¹ Published as submitted. – Publié tel que soumis.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti bundan sonra “Akit Taraflar” olarak anılacaklardır.

Özellikle bir Akit Taraf yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesinde yapacakları yatırımlarla ilgili olmak üzere aralarındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile,

Anılan yatırımların tabi olacağı uygulamalara ilişkin bir anlaşma akdinin, sermaye ve teknoloji akımı ile Akit Tarafların ekonomik gelişimini teşvik edeceğini kabul ederek,

İstikrarlı bir yatırım ortamını sürdürmek ve ekonomik kaynakların en etkin biçimde kullanılmasını sağlamak üzere, yatırımların adil ve hakkaniyete uygun muameleye tabi tutulmasının gerektiği hususunda mutabık kalarak ve

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması için bir anlaşma yapılması kararıyla,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1
Tanımlar

İşbu Anlaşma'nın amaçları bakımından;

1. "Yatırım" terimi, bir Akit Tarafın yatırımcısı tarafından sahip olunan veya kontrol edilen ve kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak diğer Akit Tarafın ülkesinde bulunan her türlü malvarlığını, ve özellikle, bunlarla kısıtlı olmamak koşuluyla, aşağıdakileri içerir:

(a) mülkün ülkesinde bulunduğu Akit Tarafın kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak tanımlanmış taşınır ve taşınmaz mallar yanında ipotek, haciz ve rehin gibi aynı haklar ve benzeri haklar ;

(b) hisseler, hisse senetleri ve şirketlere ait tahviller ve şirketlere iştirakin diğer şekilleri;

(c) yeniden yatırımda kullanılan gelirler, borçlar gibi para alacakları veya bir yatırımla ilgili ekonomik bir değere sahip herhangi bir ifaya yönelik alacak;

(d) patentler, sınai tasarımlar, teknik prosesler gibi sınai mülkiyet hakları ve fikri mülkiyet hakları yanında ticari markalar, ticari ve iş sırları, ticari isimler, peştemaliye, know-how ve diğer benzer haklar;

(e) kanun veya kamu sözleşmesi kapsamında tanınmış herhangi bir hak veya kanuna uygun olarak verilmiş iş imtiyazları.

Varlıkların yatırıldığı veya tekrar yatırıldığı biçimdeki herhangi bir değişiklik, bu gibi bir değişikliğin ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafın kanun ve nizamları ile çatışmaması koşulu ile, bunların yatırım olarak nitelendirilmesini etkilemez.

Anılan terim, ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafın kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak yapılan tüm doğrudan yatırımları ifade etmektedir.

2. "Gelirler" terimi, bir yatırımdan elde edilen ve bunlarla kısıtlı olmamak kaydıyla, özellikle, kar, kar hisseleri, royaltiler, sermaye kazançları veya herhangi benzer ücret veya ödemeler anlamına gelir.

3. "Yatırımcı" terimi:

(a) Akit Taraflardan her birinin yürürlükteki hukukuna göre vatandaşı sayılan gerçek kişiler,

(b) Akit Taraflardan her birinin hukukuna uygun olarak kurulmuş ve sermaye idare merkezleri o Akit Tarafın ülkesinde bulunan, sınırlı sorumlu olup olmadığına bakılmaksızın şirketleri, firmaları, teşebbüsleri veya iş ortaklıkları gibi tüzel kişiliği haiz herhangi bir varlık,

(c) her bir Akit Tarafın ülkesinde yürürlükte bulunan kanunlarına göre kurulmuş ve genel idare merkezleri o Akit Tarafın ülkesinde bulunan Hükümet varlıklarını ve onların finansal otorite veya kurumlarını ifade eder.

4. "Ülke" terimi,

a) Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak: ülkeyi, karasularını aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası hukuka göre tabii kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla üzerinde egemenlik veya kaza hakkının bulunduğu deniz alanlarını ifade eder.

b) Suudi Arabistan Krallığı ile ilgili olarak: kara sınırları içerisinde bulunan alanlara ek olarak, Suudi Arabistan Krallığı'nın uluslararası hukuka göre üzerinde egemenliğini icra ettiği ve üzerinde egemenlik veya kaza haklarının bulunduğu deniz ve denizaltı alanlarını ifade eder.

MADDE 2

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Akit Taraf ülkesinde diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğunca teşvik edecek ve bu gibi yatırımları kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak kabul edecektir. Akit Taraflar bu gibi yatırımlara her şartta adil ve eşit muamele tanıyacaklardır.

2. Her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları her zaman adil ve eşit bir muameleye tabi tutulacak ve diğer Akit Tarafın ülkesinde tam korumaya sahip olacaktır.

Hiç bir Akit Taraf bu gibi yatırımların yönetimine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine veya elden çıkarılmasına makul olmayan veya ayrımcı tedbirlerle hiç bir şekilde engel olmayacaktır.

MADDE 3

Yatırımlara Uygulanacak Muamele

1. Her bir Akit Taraf, yatırımlara, Türkiye Cumhuriyeti'nde kurulduklarında ve Suudi Arabistan Krallığına kabul edildiklerinde, ve diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlardan kaynaklanan gelirlerine, herhangi üçüncü bir devletin yatırımcılarının yatırımlarına ve yatırımlarından kaynaklanan gelirlerine uygulanandan daha az elverişli olmayan bir muameleyi ihsan edecektir.

2. Kanun ve nizamlarına uygun olarak, Her bir Akit Taraf taraf yatırımlara Türkiye Cumhuriyeti'nde kurulduklarında ve Suudi Arabistan Krallığına kabul edildiklerinde, ve diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlardan kaynaklanan gelirlerine, kendi yatırımcılarına ve bunların yatırımlarından kaynaklanan gelirlere tanıdığından daha az elverişli olmayan bir muameleyi ihsan edecektir.

3. Her bir Akit Taraf diğer Akit Tarafın yatırımcılarına, yatırımların yönetimi, sürdürülmesi, kullanımı, faydalanılması veya elden çıkarılması ile bağlantılı olarak veya bu gibi yatırımlara yönelik haklarını temin edici transferler veya tazminat veya bununla bağlantılı ülkesindeki diğer herhangi bir faaliyetle ilgili olarak, kendi yatırımcısına veya üçüncü bir devletin yatırımcısına tanıdığından daha az elverişli olmayan bir muameleyi tanyacaktır.

4. İşbu Madde'nin hükümleri vergilendirme konularına uygulanmayacak ve bir Akit Tarafın diğer Akit Tarafın yatırımcılarına, önceki Akit Tarafca tamamen veya genel olarak vergilendirme ile ilgili herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenleme sebebiyle tanınmış olan herhangi bir muamele, tercih veya ayrıcalığın faydalarını tanımakla yükümlü olduğu şeklinde yorumlanmayacaktır.

5. İşbu Anlaşma'nın ayrımcılık yapmama, ulusal muamele ve en çok kayırılan ulus muamelesi hükümleri, her bir Akit Tarafın bir gümrük birliği, ekonomik birlik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya serbest ticaret bölgesine üyeliğinden veya bunlarla ortaklığından kaynaklanan ve bu Akit Tarafın kendi yatırımcılarına veya şirketlerine, bu gibi bir birliğin, ortak pazarın veya serbest ticaret bölgesinin üye devletlerinin vatandaşlarına veya şirketlerine veya herhangi bir üçüncü ülke vatandaşlarına veya şirketlerine tanıdığı mevcut veya gelecekteki avantajlara uygulanmayacaktır.

MADDE 4
Kamulaştırma ve Tazminat

1. Her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları kamulaştırılmayacak, millileştirilmeyecek veya kamu amacıyla, ayrımcı olmayacak bir şekilde, hızlı, yeterli ve etkin tazminat ödenerek ve hukuka uygun olarak yapılanlar dışında, diğer Akit Tarafca doğrudan veya dolaylı olarak etkisi kamulaştırmaya veya millileştirmeye eşit olacak herhangi diğer bir tedbire konu edilmeyecektir.

Bu gibi bir tazminat, kamulaştırılan yatırımın mevcut veya yapılması öngörülen kamulaştırma, millileştirme veya karşılaştırılabilir tedbirin kamu tarafından öğrenildiği tarihten hemen önceki piyasa değerine eşit olacaktır.

Tazminat gecikmesiz olarak ödenecektir. Gecikme olması halinde tazminat kamulaştırma veya millileştirme tarihinden ödemenin yapıldığı tarihe kadar uygulanabilir bir oran üzerinden hesaplanan ek bir ödeme içerecektir. Bu gibi bir ödeme serbestçe transfer edilebilir olacaktır.

2. Savaş veya diğer silahlı çatışma, devrim, veya isyan, veya diğer benzer olaylar nedeniyle diğer Akit Tarafın ülkesinde zarara uğrayan Akit Taraflardan birinin yatırımcıları, diğer Akit Tarafca, söz konusu zararların karşılanması bakımından, ev sahibi Akit Tarafın kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına gösterdiği muameleden daha az elverişli olmamak kaydıyla, hangisi daha elverişli ise, tazminat veya yatırımcı tarafından kabul edilmesi halinde diğer bir değer taşıyan karşılıkla ilgili olarak, o muameleye tabi tutulacaktır. Bu gibi ödemeler serbestçe transfer edilebilir olacaktır. Bu gibi bir kamulaştırma, millileştirme veya benzer tedbirin yasallığı ve tazminat miktarı hukuka uygun olarak gözden geçirilmeye konu olacaktır.

3. Her bir Akit Tarafın yatırımcıları işbu Madde'de ele alınan konularla ilgili olarak diğer Akit Tarafın ülkesinde en çok kayırlan ulus ve ulusal muameleye konu olacaktır.

MADDE 5

Halefiyet

1. Eğer bir Akit Taraf veya onun ilgili ajansı bir yatırımcıya bu yatırımcı tarafından diğer Akit Tarafın ülkesinde yapılmış bir yatırımla ilgili olarak ticari olmayan risklere karşı bir sigorta poliçesi kapsamında bir ödeme yaparsa, ülkesinde yatırım yapılan Akit Taraf sözkonusu yatırımcıdan veya o yatırımcının herhangi bir bağlı kuruluşundan önceki Akit Tarafa veya onun ilgili ajanslarından herhangi birine haklarının veya alacaklarının transferini tanıyacaktır.
2. Sigortalayan, yatırımcının kullanmaya yetkili olabileceği haklar dışında hiç bir hakkı kullanmaya yetkili olmayacaktır.
3. Bir Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar, işbu Anlaşmanın 10. Maddesi hükümleri uyarınca çözümlenecektir.

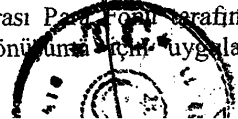
MADDE 6

Ülkesine İade ve Transfer

1. Her bir Taraf, bir yatırımla ilgili bütün transferlerin kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasını temin edecektir. Bu gibi transferler, bunlarla kısıtlı olmamak kaydıyla, özellikle aşağıdakileri içerir:
 - (a) yatırımı sürdürmek veya geliştirmek için kullanılan ana para ve ek meblağlar,
 - (b) gelirler,
 - (c) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar,
 - (d) Madde 4 çerçevesinde ödenecek tazminatlar,
 - (e) yatırımlarla ilgili olarak alınmış kredilerin geri ödemeleri,
 - (f) diğer Akit Tarafın ülkesinde, bir yatırımla ilgili uygun çalışma izinlerini almış olan bir Akit Tarafın vatandaşlarının aldıkları maaş, ücret ve diğer gelirleri,
 - (g) bir yatırım uyuşmazlığından doğan ödemeler.

2. Transferler, yatırımın yapılmış olduğu konvertibl para birimi veya herhangi bir konvertibl para birimiyle, transferin yapıldığı tarihte geçerli olan döviz kuru üzerinden yapılacaktır.

3. Piyasa döviz kurunun yokluğu halinde, döviz kuru, Uluslararası Para Fonu tarafından ülkelerin para birimlerinin Özel Çekim Hakları (SDR)'na dönüştürme için uygulanan oranlardan elde edilen capraz orana tekabül edecektir.

MADDE 7
Daha Elverişli Hükümler

Eğer Akit Taraflardan birinin kanunları ve nizamları veya uluslararası hukuk çerçevesinde mevcut veya işbu Anlaşmaya ek olarak Akit Taraflar arasında tesis edilmiş yükümlülükler, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına işbu Anlaşma ile sağlanandan daha elverişli bir muameleyi öngören, genel veya özgül bir hüküm ihtiva ediyorsa, bu çerçevede, bu gibi bir hüküm daha elverişli olduğu ölçüye kadar işbu Anlaşmadan üstün olacaktır.

MADDE 8
Uygulama Kapsamı

İşbu Anlaşma bir Akit Tarafın ülkesindeki ulusal kanun ve nizamlarına uygun olarak mevcut Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra yapılmış Madde 1’de tanımlanan tüm yatırımlara uygulanacaktır. Bununla birlikte, işbu Anlaşma yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkan herhangi bir uyumsuzluğa uygulanmayacaktır.

MADDE 9

Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. İki Akit Taraf arasındaki, işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulaması ile ilgili uyuşmazlıklar mümkün olduğunca her iki Akit Tarafın Hükümetlerince dostane bir şekilde diplomatik kanallar vasıtasıyla çözülmelidir.

2. Bu bakımdan, Akit Taraflar bu tür çözümlere ulaşmak için doğrudan ve anlamlı görüşmeler yapmayı kabul ederler. Eğer Akit Taraflar, aralarında uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı ay içinde bu yöntemle uzlaşmaya varamazlarsa, uyuşmazlık Akit Taraflardan birinin talebi üzerine, bir tahkim heyetine sunulabilir.

3. Bu gibi bir tahkim heyeti her bir dava için ayrı olarak aşağıdaki şekilde kurulacaktır:

Talebin alınmasından itibaren iki ay içinde, her bir Akit Taraf birer hakem tayin edecektir. Bu iki hakem üçüncü bir devlet vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Akit Taraflardan biri belirlenen süre içinde bir hakem tayin edemezse, diğer Akit Taraf, Uluslararası Adalet Divanı Başkanından bu tayini yapmasını talep edebilir. Bu gibi bir Başkan her bir Akit Tarafın diğer Akit Tarafa sözkonusu uyuşmazlığı bir tahkim heyetine sunma niyetinde olduğunu bildirdiği tarihten üç ay içinde atanacaktır.

4. Eğer iki hakem, atanmalarından itibaren bir ay içinde Heyet Başkanının seçimi konusunda anlaşma sağlayamazlarsa, Heyet Başkanı, Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından seçilecektir.

5. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı, işbu Maddenin üçüncü ve dördüncü paragraflarında belirtilen hallerde görevini yerine getirmekten alıkonulursa veya bu şahıs Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Başkan Yardımcısı tarafından yapılacaktır ve Başkan Yardımcısı da anılan görevi yerine getirmekten alıkonulursa veya Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılacaktır.

6. Tahkim Heyeti kararlarını oy çokluğu ile alacaktır. Bu gibi kararlar nihai ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Akit Taraf kendi üyesinin ve tahkim duruşmalarındaki temsili ile ilgili giderleri üstlenecektir. Başkanın masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Akit Taraflarca eşit paylar halinde üstlenilecektir. Tahkim Heyeti giderlerle ilgili olarak farklı bir düzenleme yapılabilir. Tüm diğer konularda, tahkim heyeti kendi usul kurallarını kararlaştıracaktır.

7. Eğer bir uyuşmazlık, işbu Anlaşmanın 10. Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuşsa ve hala mahkeme önündeyse, aynı uyuşmazlık işbu Madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmayacaktır. Bu, her iki Akit Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurmayı engellemeyecektir.

MADDE 10

Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcısı Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasındaki o yatırımcının yatırımı ile ilgili olarak çıkan ihtilaflar, yatırımcı tarafından ev sahibi Akit Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilecektir. Mümkün olduğunca, yatırımcı ve ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları, iyi niyetli karşılıklı görüşme ve müzakereler yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.

2. Eğer uyuşmazlıklar, işbu Madde'nin birinci paragrafında belirtildiği şekilde, çözüm için yapılan başvurunun sunulduğu tarihten itibaren altı ay içinde çözümlenemezse; uyuşmazlık yatırımcının seçebileceği aşağıdaki mercilere sunulabilir:

(a) ülkesinde yatırımın yapıldığı Akit Tarafın yetkili hukuk mahkemesi;

(b) Her iki Akit Tarafında bu Sözleşmeye imzacı olmaları halinde, "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş olan Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkezi (ICSID),

(c) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir tahkim mahkemesi (UNCITRAL).

3. İşbu Madde'nin 2. paragrafının hükümlerine rağmen;

Her iki Akit Taraf da, Türkiye Cumhuriyeti'nin 3 Mart 1989'da ve Suudi Arabistan Krallığı'nın 8 Mayıs 1980'da aynı gün Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID)'e sunmuş oldukları, ICSID sunulması uygun düşünülen veya düşünülmeyen uyuşmazlık sınıfları ile ilgili bildirimlerin işbu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını oluşturduklarını ve ev sahibi Akit Tarafça aksi onaylanmadıkça, yukarıda sözü edilen bildirimlerde ICSID'e sunulması uygun düşünülmeyen uyuşmazlık sınıflarının ICSID'e veya herhangi uluslararası uyuşmazlıkların çözümü mekanizmasına sunulmayacağını kabul ederler.

4. Eğer bir uyuşmazlık 2. paragraf uyarınca Akit Tarafın yetkili hukuk mahkemesine sunulmuşsa, yatırımcı aynı zamanda uluslararası tahkim yoluna başvuramaz. Eğer uyuşmazlık tahkime sunulmuşsa, tahkim kararı bağlayıcı olacak ve adı geçen sözleşmede sağlanan dışında herhangi bir temyiz veya çözüme konu olmayacaktır. Tahkim kararı iç hukuka uygun olarak yerine getirilecektir.

MADDE 11
Değişiklik

İşbu Anlaşma Akit Taraflar arasındaki yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Herhangi bir değişiklik her bir Akit Tarafın diğerine bu gibi bir değişikliğin yürürlüğe girmesi için gerekli tüm iç gereklilikleri tamamladığını bildirdiğinde yürürlüğe girecektir.

MADDE 12
Yürürlüğe Girme

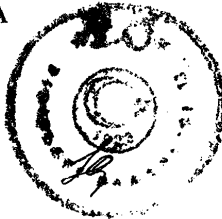
1. Her bir Akit Taraf diğerine işbu Anlaşmanın ülkesinde yürürlüğe girmesi için gerekli anayasal işlemlerin tamamlandığını yazılı olarak bildirecektir.
2. İşbu Anlaşma iki bildirimden sonuncusunun tarihinde yürürlüğe girecektir. Anlaşma on yıllık bir dönem için yürürlükte kalacak ve bu Maddenin üçüncü paragrafına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalacaktır.
3. Akit Taraflardan her biri yazılı olarak diğer Akit Tarafa bir yıl öncesinden feshi ihbarda bulunarak, Anlaşmayı ilk on yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra her an sona erdirilebilir.
4. İşbu Anlaşmanın sona erme tarihinden önce yapılan ya da elde edilen ve bu Anlaşmanın uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, bu Anlaşmanın 1. Maddesinden 11. Maddesine kadar olan Maddelerinin hükümleri, söz konusu sona erme tarihinden itibaren ilave bir on yıl daha yürürlükte kalacaktır.

Ankara'da 8 Ağustos 2006 tarihinde / Hicri 14.7. 1427 tarihinde, her biri eşit asıllar olmak üzere, iki kopya olarak Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde imzalanmıştır. Yorumda uyumsuzluk olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Ali Babacan
Devlet Bakanı

SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI
HÜKÜMETİ ADINA

Dr. Ibrahim Bin Abdulaziz Al-Assaf
Maliye Bakanı

